

Antológia
Kazuo Ishiguru
Ne engedj el
című könyvéhez

Az antológiát összeállította az Olvasók Diadala – 2019. G-5 csapata

Előszó

Az antológiában Sztevanovity Dusán dalszövegeiből válogattunk. Ahogy a regényben a főszereplő, Kathy visszaemlékszik eddigi életére, úgy követik egymást a versek is egy-egy érzést, gondolatot, titkot megfogalmazva a hailshami „aranykor” esztendeiből és a későbbi komolyabb, sötétebb évekből. A versek előtt egy-egy gondolatot idézünk a könyvből.

„Az évek során volt időszak, amikor megpróbáltam magam mögött hagyni Hailshamet, amikor azt mondtam magamnak, nem kellene ennyit foglalkoznom a múlttal. De végül felhagytam az igyekezettel. Ahogy kocsin járom az országot, még ma is sok mindent látok, ami Hailshamet juttatja eszembe.”

Emlékek bálja

**Gyere, jó helyre hívlak,
A szemed hunyd le, és mehetünk.
A falak lassan kinyílnak,
Hogy legyen elég helyünk.**

**Ez az emlékek bálja.
Gyere, nézd honnan érkezem!**

„Így aztán a következő öt vagy hat nap alatt elmondtam neki mindent, amit tudni akart; És kérdezett a fontos dolgokról, meg apróságokról. Csakhogy nem egyszerűen hallani akart Hailshamról: emlékezni akart rá, még hozzá úgy, mintha mindez az ő gyermekora lett volna. ...és azért meséltetett el velem mindent, hogy mélyen a tudatába vesse, és akkor az álmatlan éjszakákon a gyógyszerektől, fájdalomtól és kimerültségtől talán elmosódik a határ az én emlékeim meg az övéi között.”

Már a galambok se repülnek

Most, tudom, rajtam a sor.

Mesélni kell, de hogy mondjam jól.

Talán úgy, pont úgy, ahogy volt a képeken,

Talán úgy, ahogy én képzelem,

Vagy csak azt kéne mondanom,

A mesékbe soha ne nézz,

És mégis csak azt mondom,

A valóság már az élethez túl kevés.

„Hailshamben a tavacska a háztól délre volt. A hátsó ajtón kellett kimenni, aztán végig a keskeny, kanyargós ösvényen, félrehajtva a burjánzó saspáfrányt, amely még kora ősszel is eltorlaszolta az utat. ... Aztán mikor kijutott a tóhoz, ott zavartalan nyugalom várta, kacsákkal, sással és hínárral.”

A part

**Még ismerős kép ez,
Bár ilyenkor fázik a part.
Én tudtam, hogy így lesz,
Hogy még egyszer itt leszünk majd,
Még őrzi a tenger a szemed színét,
De ez a part nem súg már több szép mesét.**

**Én bíztam a partban,
Hol soha nem jön tél,
A felszíne csillog,
A kísértés mély.
Most súlyosan hallgat,
Olyan könnyen ígért,
Ez az a part, s nem súg már több szép mesét,
De ez a part nem súg már több szép mesét.**

„Az év végétől már nem leszek gondviselő, és bár sokat kaptam ettől a munkától, be kell vallanom, nem bánom, hogy végre pihenhetek, hogy lesz időm gondolkodni és emlékezni. Már látom, mennyire meghatározta a későbbi eseményeket a Hailshamben töltött idő, ezért először azokat a korai emlékeket szeretném alaposabban végiggondolni. Például a Vásárok azért voltak olyan fontosak nekünk, mert ezek alkalmával juthattunk hozzá kintről behozott tárgyakhoz. ...az volt a lényeg, hogy valamikor régen mindannyian találtunk egy Vásáron valamit, ami később különleges kincsünk lett: ... Mindannyian ráakadtunk egyszer valami effélére, így bármennyire igyekeztünk leplezni, sohasem szabadultunk meg attól a hajdani reménytől és izgalomtól.”

Itt a vásár

Repülj, rohanj, vár a vásár!

Itt a lélek felvidul.

Cseng, bong, zúg, zeng, vár a vásár,

S a boldogság a mély zsebbe nyúl.

A boldogság csak a mély zsebbe nyúl,

Vehetsz dalt, nem is kell, hogy értsed,

Vehetsz tudást, lesz rajta sok pecsét.

Mennyi barát és jóakaró,

és mind-mind harcol érted,

Hát jól ragadd meg a szerencsét.

„Sokat gondolkoztam arról a napról, és a későbbi események fényében ma már esküdni mernék, hogy csak kérdeznünk kellett volna, és Miss Lucy sok mindent elmond nekünk.”

Egészen egyszerű dal

**Ha megkérdeznéd, amit nem kérdezel,
Ha elmondhatnám, amit nem mondasz el,
Én szólnék arról, hogy mennyi mindent elhallgattunk még,**

**Hogy gyanakszom arra, ami homályos,
És örülök annak, ami világos,
Én merem szeretni azt, ami csak egyszerűen szép.**

„No de a kazettámról akartam beszélni. A mai napig van egy másolatom arról a szalagról, és még nemrég is meghallgattam néha, amikor esős napokon a néptelen vidéken autóztam. Csakhogy ma már olyan megbízhatatlan a kocsim magnója, hogy nem merem lejátszani. De így is az egyik legdrágább kincsem. ...Egyetlen dal miatt tartottam olyan nagy becsben a kazettát: a harmadik, ” Ne engedj el soha ” című szám miatt. Tizenegy éves voltam, és addig nem nagyon hallgattam zenét, de ez az egy dal, ez a szívembe markolt.”

Maradj még

**Maradj még, maradj még,
Így, amíg a napfény meg nem érint.
Maradj még, maradj még,
Így amíg a hajnal el nem szólít.**

„Mi volt olyan különös ebben a dalban? Nos, az igazat megvallva nem nagyon figyeltem a szövegre; elképzeltem egy nőt, akinek azt mondták, nem lehet gyereke, pedig az egész életében nagyon szeretett volna. Aztán valamilyen csoda folytán mégis gyereke születik, és szorosan magához öleli bébijét, úgy járkál vele és azt énekli: „Bébi, ne engedj el soha...” Már akkor is tudtam, hogy nincs igazam, hogy az értelmezésem nem illik a szöveg többi részéhez. De nem érdekelt. Nekem a dal erről szólt, amit elmondtam, és újra meg újra meghallgattam, egymagamban, ahányszor csak lehetett.”

Altató

**Körbejár az éjszaka,
Minden fényes könnyet összegyűjt,
Égre szórja gyöngyeit,
S bánatod, mint lepke elrepült.
Kicsi vagy még, senki sem bánt,
Paplanod csupa virág,
Aludj hát, jó éjszakát.
Ne félj, ne félj, vigyázok rád.**

**A csillagfényes ég vigyáz rád,
Az áttetsző sötét vigyáz rád.**

**Még minden mozdulat rád vigyáz,
Még minden gondolat rád vigyáz,
Még álmatlan szemem rád vigyáz,
Még egész életem rád vigyáz.**

„Itt az ideje, hogy rátérjek utolsó hailshami éveinkre. Arra az időszakra, amely tizenhárom éves korunkban kezdődött, és addig tartott, amíg tizenhat évesen ki nem kerültünk az iskolából. Azok az utolsó évek mások. Nem voltak éppenséggel fájdalmasak – abból az időből is sok kedves emléket őrzök -, de sokkal komolyabbak és bizonyos értelemben sötétebbek. ... Arra a tóparti beszélgetésre Tommyval ma úgy gondolok, mint a két korszak közti határköre. ... legalábbis nekem fordulópontra volt az a beszélgetés. Azután más szemmel néztem mindenre. Addig az összes kínos kérdés elől kitértem, most azonban egyre több kérdést tettem fel, ha nem hangosan, hát legalább magamban.”

Hová megyünk?

**Az is csak út, hova megérkezünk,
Csak nem látjuk még, hová megyünk.**

**És felkel a nap, s másik ruhát veszünk,
Hogy tiszták legyünk, ha megérkezünk.
Hová megyünk?**

Mikor nővünk fel

**Látom, az idő vidáman szalad,
És ha nem éppen vidám, akkor is halad,
Vagy mondhatnám, repül, mint szélben a kalap
És elszáll, mi elszáll - s a kérdés marad:
Hej, hej, hej,
Mikor nővünk fel?**

„Hailshamből nyolcan kerültünk a Kunyhókba. Bár legtöbben már Hailshamben hallottunk a „lehetségesekről”, úgy éreztük, jobb, ha nem beszélünk a dologról... A lehetségesek elméletének alapelve egyszerű volt, és nem váltott ki különösebb vitákat. Valahogy így hangzott: mivel mindegyikünket egy-egy normális személyről másolták, mindenkinek kell, hogy legyen egy modellje odakint a világban, aki éli a maga életét... Így ha odakint jártunk egyedül, a városokban, bevásárlóközpontokban, vasút vagy országúti kávézóknál mindig „lehetségeseket” kerestünk: olyan embereket, akik mintául szolgálhattak nekünk vagy a barátainknak.”

Hiába vársz

**Van valahol, ahova nem jutok,
Valahol van, ahol én nem vagyok,
Van valahol, út oda nem vezet,
Valahol van, ahol én nem leszek,
Van valahol, az is az én helyem,
Valahol van, kietlen nélkülem,
Van valahol, ahova nincs jegyem,
Valahol van egy másik életem.**

„ A norfolki utazásról akarok beszélni...”

A máshol élők városa

**Amint elmarad a főút, a bőrömhöz ér
Már az esőcseppsuttogás, mást mesél,
Léptem hangtalanul túri a felsebzett kő,
S mint egy hideg árnyék, egyre nő
A máshol élők városa.**

„A Ruthtal történt templomkerti összezördülés jelentőségét csak jóval később fogtam fel, amikor már rég elhagytam a kunyhókat.... Eszembe sem jutott, hogy életünk, mely addig oly szorosán összefonódott, örökre szétválhat ilyesmi miatt.... Addigra már erős áramlatok sodortak más-más irányba bennünket.... Ha ezt már akkor megértem, ki tudja, talán nem távolodunk el annyira egymástól.”

Eső előtt eső után

**Barátok voltunk nagyon sok éven át
Rosszban és jóban,
S néha egy zápor bezavar még hozzánk,
Csengetsz, ha baj van.**

**Eső előtt, eső után sohasem látunk.
Eső előtt, eső után hiába várunk rád.**

„Az álmodok, az az álom, hogy halasztást kaphattok! Ilyesmit soha nem állt módunkban biztosítani, még akkor sem, amikor a legnagyobb volt a befolyásom.”

Mikor valóra vált az álmunk

**Végre valóra vált az álmunk,
S csak fekszem álmatlanul,
Olyan üres a lelkem, s csak várunk.
Egy álom kéne, egy új.
Végre valóra vált az álmunk,
Csak másképp álmodtuk mind,
S ez nem jó jel az álmoskönyvek szerint.
Végre valóra vált az álmunk,
De lehet, hogy tévedek,
S csak álmodom, és mindjárt felébredek.**

„Mi adni tudtunk nektek valamit, amit még most sem vehet el tőletek senki, és ezt mindenekelőtt azzal értük el, hogy oltalmaztunk benneteket. Enélkül Hailsham nem lett volna Hailsham. Belátom, ez néha azzal járt, hogy bizonyos dolgokat nem mondtunk el nektek, hogy olykor hazudtunk.

Valahol mélyen a szívemben

**Néha magam sem tudom, hogy dadogni könnyebb,
Vagy titkolni kényelmesebb,
Hogy mi lakik mélyen a szívemben.**

**Mert ha ki tudnám mondani, és szavam is van rá,
Nem egyszer szürkén és okosan hallgatom el,
Hiszen beszélni tanulva tanulunk csendet.
S azt is, hogy van, mikor hallgatni, hazudni kell.**

„Ha egyszer nyugodtabb életem lesz, bármelyik központba küldenek, Hailsham ott lesz velem, biztonságban elraktározva a fejemben, és már senki nem veheti el tőlem.”

Üzenet

**Jó utódom, ha azzal játszol,
Hogy múltat kutatva mélybe ásol,
Egy rég lejátszott korongot találsz.
Szólaltasd meg, és hallgasd végig,
Egy nótát hallasz, egy nagyon régit,
Egy helyről, melynek romjai közt állsz.**

**Gyönyörű hely volt, vagy csak én láttam így.
Gyönyörű hely volt.**

Versek forrásai:

<http://www.zeneszoveg.hu/sztevanovity-dusan/41639/zoran/23/dalszovegek.html>

Képek forrásai:

<https://www.dayoutwiththekids.co.uk/michelham-priory-and-gardens>

<https://www.theargus.co.uk/news/11147106.polegate-to-hailsham/>

<http://szeged.varosom.hu/programok/szabadido/Regisegek-vasara.html>

<https://odettetoile.weebly.com/this-is-me/never-let-me-go#>

<https://www.youtube.com/watch?v=4UX6tzE7P44>

<https://schol.wordpress.com/category/never-let-me-go/>

<https://www.visitnorfolk.co.uk/>

<https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/sejtelmes-de-annal-csodasabb-kepek-a-kodbe-veszo-pecsrol/>

<https://stogram.com/tag/altat%C3%B3>